

VI Київська відкрита олімпіада з лінгвістики

Командний тур, 16 березня 2019 р.

«ЕМ»

Максимальна оцінка за задачу — 100 балів

Час виконання роботи — 2 години

Глаголиця

Таміла Краштан

Незадовго до появи кирилиці для запису старослов'янської мови була створена глаголиця. Як це часто буває з абетками, у більшості літер були змістовні назви. Якщо записати ці назви давньою, «круглою» глаголицею, то отримуємо таке:

ⲕⲟⲛⲁ Ⲟⲩⲁⲛⲁⲧⲏ Ⲡⲓⲛⲁ ⲛⲁⲥⲏ ⲛⲁⲥⲏ ⲛⲁⲥⲏ ⲛⲁⲥⲏ ⲛⲁⲥⲏ ⲛⲁⲥⲏ ⲛⲁⲥⲏ ⲛⲁⲥⲏ
ⲛⲁⲥⲏ ⲛⲁⲥⲏ ⲛⲁⲥⲏ ⲛⲁⲥⲏ ⲛⲁⲥⲏ ⲛⲁⲥⲏ ⲛⲁⲥⲏ ⲛⲁⲥⲏ ⲛⲁⲥⲏ
ⲛⲁⲥⲏ ⲛⲁⲥⲏ ⲛⲁⲥⲏ ⲛⲁⲥⲏ ⲛⲁⲥⲏ ⲛⲁⲥⲏ ⲛⲁⲥⲏ ⲛⲁⲥⲏ ⲛⲁⲥⲏ

Нижче українською мовою записано переклади цих назв (у початковій формі):

котрий твердо буква як наш думати людина жити бути знати
спокій говорити добро черв'як дуже я дерево земля він слово від наука

Завдання 1. Установіть відповідності між назвами літер глаголиці та їхніми перекладами. Зверніть увагу, що один з українських перекладів відповідає двом назвам.

Завдання 2. А от пізніше, «ламану» глаголицю подекуди можна зустріти й нині. Нею близько 80 років тому був написаний наведений праворуч текст. Перепишіть текст кирилицею та перекладіть українською.

До речі, якби текст був створений сьогодні, то в ньому міг би бути присутній такий фрагмент: Р·Ѡ. Що б він тоді означав?

Завдання 3. «Круглу» глаголицю називають також болгарською. А як називають «ламану»?

Завдання 4. Відтворіть порядок літер у глаголичній абетці настільки точно, наскільки зможете.

Примітка. Старослов'янська мова є найстарішою літературною слов'янською мовою. Нею користувалися близько тисячі років тому. Як і інші слов'янські мови, зокрема українська та російська, походить від праслов'янської.

